

SISÄLLYSLUETTELO

1. YLEISTÄ
  - 1.1. KAUPPATORI
  - 1.2. SATAMATORI
  - 1.3. TORISÄÄNNÖN TARKOITUS
2. MYYNTIAJAT
3. HINNASTO
4. TORIKARTTA
5. MYYNTIPAIKAT
  - 5.1. PÄIVÄMYyntI JA KIRPPISPAIKAT
  - 5.2. KAUSIMYYNTISOPIMUKSET
  - 5.3. PITKÄAIKAiset SOPIMUKSET
  - 5.4. KILPAILUTETTAVAT MYYNTIPAIKAT
  - 5.5. MYYNTIPAikkojen YLEiset VUOKRAUSEHDOT
6. YLEiset TOIMINTASÄÄNNÖT
  - 6.1. TOIMINTA
  - 6.2. MYYNTIAJAT
  - 6.3. MYYNTIKALUSTO
  - 6.4. MYYNTIPAIKAT
  - 6.5. HUOLTOAJO JA PYSÄKÖINTI
  - 6.6. ELINTARVIKKEIDEN MYYNTI
  - 6.7. ANNISKELU
  - 6.8. KÄVELYKATUJEN KÄYTTÖ
7. SÄHKÖ, VESI JA JÄTEHUOLTO
8. MARKKINAT JA TORITAPAHTUMAT
  - 8.1. MARKKINAT
  - 8.2. VAALIT
  - 8.3. TAPAHTUMAN JÄRJESTÄMINEN
  - 8.4. VIRANOMAISLUVAT
  - 8.5. VASTUUT
9. ESIINTYMINEN
10. KUNNOSSA-JA PUHTAANAPITO
11. YHTEISTOIMINTA JA PÄÄTÖKSENTEKO
12. SANKTIOT JA RIITA-ASIA

1. YLEISTÄ

1.1. KUOPION KAUPPATORI

Kuopion kauppatori - savolaisittain ”Mualiman Napa” on yksi Kuopion suosituimmista nähtävyyksistä ja yksi Suomen vilkkaimmista toreista. Kuopion tori on suosittu kauppapaikka ja keskeinen tapahtuma-alue - torin läpi kulkee päivittäin tuhansia ihmisiä.

Tori sijaitsee aivan Kuopion sydämessä, komean kaupungintalon ja tunnelmallisen kauppahallin välissä, ja sitä kehystää useat kauppakeskukset ja vilkkaat kävelykadut puistoineen. Kuopion kauppatorilla toimii noin 35 vakituista torimyyjää ja vilkkaina päivinä myyjiä voi olla jopa 50. Torilta löytyy mm. perinteiset savolaiset kalakukot, maankuuluisat lihapiirakat, useita torikahviloita, kukka- ja vihannesmyyntiä, käsitöitä ja myös kiertäviä torikauppiaita.

Torille on helppo saapua - torin alla palvelee 1200 -paikkainen toriparkki ja keskustan liikkeet, putiikit, kahvilat ja ravintolat, leikkipuistot, kulttuuripalvelut ja museot sekä viihtyisät puistot ja matkustajasatama ovat kaikki kivenheiton päässä.

Tori on avoin sekä ammattimaisille yrittäjille, että satunnaisesti myymään tuleville yksityishenkilöille. Myyntipaikan voi varata niin leipomuksien tai käsitöiden myyntiin, kuin kirppismyyntiinkin. Torilla voi myös käynnistellä omaa yritystoimintaa pop-up luontoisesti. Kauppatorille on mahdollista varata päivämyyntipaikkoja ja tehdä pitempiaikaisia myyntisopimuksia.

Kuopion kauppatori 200 vuotta – Kohtaamisia ja kauppaa jo vuodesta 1818

Kuopion Kauppatori piirrettiin ensi kertaa nykyiselle paikalleen Anders Röstedtin karttaan vuonna 1818. Kaupankäynti siirtyi torille vuonna 1856 Snellmanninpuistossa sijainneelta entiseltä Kustaantorilta. Torille alettiin suunnitella kiinteää hallirakennusta korvaamaan yksittäisiä kojuja ja vuonna 1897 kaupungin kaunistuskomitea esittikin kaupunginvaltuustolle kauppahallin rakentamista torille. Kimnaasi-, Heinä- tai Hevostorinakin tunnettu tori sai nykyisen nimensä vuonna 1918.

Tori oli kiveämätön 1910-luvulle asti. Kiveäminen aloitettiin vuonna 1914 Puijonkadun puoleiselta sivustalta, jossa elintarvikkeiden, ”maalaistavaroiden” myynti tapahtui. Tämä useassa eri vaiheessa toteutettu kiveys uusittiin vuosina 1948-1953 kiveämällä tori kauttaaltaan ojanpohjakivien erottamiin 10 x 10 metrin ruutuihin. Kuopion tori on tyypillinen avokulmainen empiretori, joka muodostettiin rakentamatta jätetyistä kortteleista, mikä osaltaan selittää torin suurta kokoa. Nykyinen kauppatori on kooltaan noin 120 x 150 metriä. Kuopion symboliksi muodostunut Veljmies-patsas nousi torille 1959 kuopiolaisten yrittäjän käynnistämän kuvanveistäjien kutsukilpailun tuloksena ja Kuopion kaupungin 175-juhlavuoden kunniaksi. Taru Mäntysen Siskotyttö-patsas paljastettiin kauppahallin toisessa päässä vuonna 1984.

Lähde: Kuopion kaupungin rakennushistoria vuodesta 1875, Helena Riecki

1.2 SATAMATORI

Kuopion idyllistä Satamatoria reunustaa satamapuisto vanhoine satamarakennuksineen, joista vanhimmat on rakennettu 1800-luvun puolivälissä. Satamassa toimii useita risteilyaluksia ja asiakasta palvelee sataman viihtyisät kahvilat, ravintolat ja muut alueen palvelut. Satamatori on suosittu tapahtumapaikka ja alueella järjestetään kesäisin useita tapahtumia. Viihtyisyyttä alueelle tuovat myös istuskelualueet puistossa ja torin ympäristössä, katujuna sekä lasten leikkipaikat. Satamatorille on mahdollista varata päivämyyntipaikkoja ja tehdä pitempiaikaisia myyntisopimuksia. Myynti- ja tapahtumatoimintaa ohjaa sama torisääntö ja myyntipaikkahinnasto kuin kauppatorilla.

Satamatorin historiaa

Vanhan satamatorin paikalle tehtiin suunnitelma puistoa varten vuonna 1933 Bengt Schalinin toimesta, mutta puisto toteutui vasta vuonna 1950 -luvulla Kaj Michaelin suunnitelmaa käyttäen. Puisto saneerattiin 1990-luvulla ja silloin mallina käytettiin Bengt Schalinin laatimaa suunnitelmaa symmetrisestä puistosta.

Satamapuiston symmetriaa korostaa matalin istutuksin reunustettu keskikäytävä, joka on samalla osa kirkonmäeltä satamaan ulottuvaa yhtenäistä näkymää. Puistossa kävellessä voit löytää kanadantuijista muodostetun labyrintin, jota ei välttämättä huomaa puistoa kauempaa katsoen.

(Lähde: Helena Rieki, 2005. Kuopion kaupungin rakennushistoria)

1.3 TORISÄÄNNÖN TARKOITUS

Kauppatori ja satamatori halutaan säilyttää jatkossakin vilkkaina kauppapaikkoina, joissa toritoimintaa osaltaan elävöittää erilaiset tapahtumat, esitykset ja tempaukset. Tori on kuopiolaisten avoin kohtaamispaikka ja matkailukohde, jonka ympärivuotinen viihtyvyys on kaikkien toimijoiden yhteinen tavoite.

Torisääntö muodostaa yhteiset pelisäännöt sen turvaamiseksi, että tori palvelee mahdollisimman hyvin eri käyttäjäryhmien tarpeita, mm.:

- torin ja keskustan asiakkaat
- asukkaat
- kauppiat
- tapahtumanjärjestäjät
- esiintyjät

Tämä kaupunkirakennelautakunnan x.x.2018 hyväksymä kauppasääntö

koskee Kuopion kauppatoria ja satamatoria sekä toria reunustavaa kävelykatualuetta Kauppakatu – Puijonkatu välillä.

2. MYYNTIAJAT

Kauppatorin myyntiajat

Kesällä 2.5. – 30.9 * :

maanantai – perjantai klo 7.00 – 17.00

lauantai klo 7.00 – 15.00

sunnuntai 12.00-17.00

* Poikkeus: Kesäkauden iltamyyntisopimus mahdollistaa kesäkaudella pidemmän myyntitoiminnan torilla arkisin klo 19 saakka, lisätietoja torivalvojalta.

Talvella 1.10. – 29.4 :

maanantai – lauantai klo 7.00 – 15.00

Poikkeusajat kauppatorilla:

Vapputori 30.4. – 1.5. klo 7.00 – 18.00

Juhannusaatto klo 7.00 – 13.00

Jouluaatto klo 7.00 – 13.00

Tammimarkkinat klo 7.00 – 18.00

Syysmarkkinat klo 7.00 – 18.00

Satamatorin myyntiajat

Kesällä 2.5. – 30.9 :

maanantai- sunnuntai klo 10.00 – 22.00

Tapahtumien ajaksi myyntiaikoja voidaan muuttaa toritoimijan päätöksellä.

3. HINNASTO

TORIMYYNTIPAIKKAHINNAT 2018

Tämä hinnasto on voimassa alkaen x.x. 2018 toistaiseksi.

Hinnasto hinta koskee Kuopion kauppatoria, satamatoria ja kävelykeskustaa.

Hinnat sisältävät alv 24 %.

TORIPAIKAT

PÖYTÄPAIKKA

PÄIVÄ 7 €

1 KK 135 €

2 KK 270 €

3 KK 390 €

2 x 2 m

PÄIVÄ 10 €

1 KK 200 €

2 KK 380 €

3 KK 560 €

3 x 3 m

PÄIVÄ 11 €

1 KK 225 €

2 KK 425 €

3 KK 630 €

4 x 4 m

PÄIVÄ 13 €

1 KK 270 €

2 KK 515 €

3 KK 760 €

4 x 8 m

PÄIVÄ 20 €

1 KK 335 €

2 KK 650 €

3 KK 965 €

5 x 5 m

PÄIVÄ 17 €

1 KK 290 €

2 KK 560 €

3 KK 830 €

AUTOSTA MYYNTIPAIKKA < 15 m²

PÄIVÄ 10 €

1 KK 215 €

2 KK 430 €

3 KK 590 €

MUUT PAIKAT

Ruutu 10m x 10m

PÄIVÄ 35 €

mm. tapahtumat

KIRPPUTORITAPAHTUMAT

TORIPAIKKA 3 x 3 m 10 €

PÖYTÄPAIKKA 3 m 15 €

AUTOSTA MYYNTIPAIKKA 15€

TALVIKAUDEN MAKSUVAPAUTUS

(sopimusasiakkaille) 10 €

ILMAPALLOT

PÄIVÄ 10€

TORIN ISO ESIINTYMISLAVA

TUNTI 40 € (kaupalliset tapahtumat, yksityistilaisuudet)

VRK 200€ (ulosvuokraushinta torilta)

Mahdolliset siirto-, purku- ja kokoonpanokustannukset laskuttaa Mestar.

BANDEROLLI VALOPYLVÄÄSSÄ

VKO 15 €

PYSÄKÖINTIMAKSUT

PYSÄKÖINTIMAKSU

PÄIVÄ 5€

HENKILÖ- JA PAKETTIAUTOT

1 KK 40€

6 KK 150€

KUORMA-AUTOT

1 KK 80€

6KK 300

Ajalla 1.11.–30.4. torivalvojan

myöntämä torikauppiaan pysäköintilupa henkilöajoneuvolle

(kauppatorille) on ilmainen

SÄHKÖ

< 1000 W 4 €

>1001-2500 W 6 €

Tapahtumien sähkö laskutetaan käytön tai arvion mukaan.

MARKKINAPAIKAT

MYYNTIMARKKINAT

Hinnat sisältävät 2 päivän maksun

Yhden päivän maksu on -50 % hinnasta.

4 x 4 m
VÄLIPAikka 80 €
KÄYTÄVÄN REUNAPAikka 120 €

4 x 8 m
VÄLIPAikka 160 €
KÄYTÄVÄN REUNAPAikka 235 €

5 x 5 m
VÄLIPAikka 125 €
KÄYTÄVÄN REUNAPAikka 188 €

MUUT MYYNTIPAikat
PÖYTÄPAikat 3 m 40 €
ARVAN MYYNTIPAikat 25 €
ILMAPALLOT 40 €

Kauppatorin sähkömaksu ja pysäköintilupa on yhteensä 20 euroa, maksu on lisämaksu, joka ei kuulu myyntipaikkamaksuun.
> 2500W:n sähkön käyttö kauppatorilla peritään kulutuksen mukaan.

Tammimarkkinoiden kahden päivän sähkö pysäköintipaikalla on 10 euroa.
Myyntipaikkojen laskutuslisä on 5 euroa.
Kaikkien hintojen arvonlisävero peritään voimassaolevan arvonlisäveroprosentin mukaisesti.

PITKÄAIKAISET SOPIMUKSET PUOLIKIINTEÄT PAIKAT 10 x 10 m

Kausimaksu 1.4–30.9 3000,00 alv 0 %
Kuukausimaksu 500,00 alv 0 %

Pitkäaikaisissa sopimuksissa (yli 1 v.) alv 0 %.
Pitkäaikaiset sopimukset sidotaan
elinkustannusindeksin pistelukuun 1871

Kauppatorin ja satamatorin terassialueiden vuokra on 1,1 € / m² / viikko

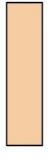

4. TORIKARTTA

MATKUSTAJASATAMAN TORIPAIKKAJÄRJESTELYT

VIH 22147, mk 1:xx, 4.5.2018

	Myyntipaikka 4*8 m/4*4 m
	Puolikintea/päivämyyntipaikka ja terassivaraus
	Tapahtuma-aikainen kuorma-auto-/puoliperävaunu paikka 4*16 m
	Tekniikkapiste (sähkö)
	Vesipiste

SATAMA FORI

5. MYYNTIPAIKAT

5.1 PÄIVÄMYyntI JA KIRPPISPAIKAT

Päiväpaikat

Torivalvoja jakaa vapaana olevat myyntipaikat päiväkohtaisesti.

Päivämyyntipaikkaa ei voi varata etukäteen, torivalvoja osoittaa myyjälle vapaana olevan myyntipaikan. Sopimuspaikan voi ottaa käyttöön vain, jos myyjä ei saavu omalle paikalleen ko. päivänä tiettyyn määräaikaan mennessä.

Myyntipöydät

Torilla olevat pöytäpaikat on tarkoitettu pääosin käsityö-, elintarvike- ja maataloustuotteiden myyntiin. Torin myyntipöytiä ei saa siirtää ilman torivalvojan lupaa. Koottavia myyntipöytiä löytyy myös pöytävarastosta. Myyjä kuljettaa ja kokoaa myyntipöydän itse sekä huolehtii koottavan pöydän takaisin pöytävarastoon.

Kirpputoripaikat

Kauppatorilla on alue kirpputorimyyntiä varten. Kirpputoripaikka on maksullinen; torivalvoja perii maksun päivittäin. Kirpputorimyyjät voivat käyttää myös oikeita toripöytiä, mikäli niitä on vapaana. Kirpputorimyyjä kuljettaa ja kokoaa itse pöytänsä (jos pöytä jätetään torille myyntiajan jälkeen ja sen pois kuljetuksesta peritään maksu). Kirpputorilla voi käyttää myös omia, torivalvojan hyväksymiä pöytiä ja varusteita.

Suurkirpputoritapahtumat

Tapahtumissa noudatetaan samoja torisääntöjä. Kirppari- ja pöytävaraukset tehdään ennakkoon torivalvojalle, torin myyntipöytiä on varattavissa rajallinen määrä. Myynissä voi käyttää torin koottavia pöytiä, jos niitä on vapaana. Myös oman myyntipöydän voi tuoda torille. Maksu peritään paikan päällä hinnaston mukaisesti. Autosta myynti on mahdollista torivalvojan osoittamalla alueella.

5.2. KAUSIMYYNTISOPIMUS

Kausimyyntipaikat

- Kausimyyntipaikat (yli 3 kk) myöntää toritoimija tai toimijan edustaja (torivalvoja).

Paikka haetaan kirjallisesti.

-Kausimyyntipaikka oikeuttaa vakituiseen myyntipaikkaan vain kausisopimuksen voimassaolo aikana

- Kausimyyntipaikan mukainen myyntipaikka ei siirry automaattisesti seuraavalle vuodelle.

- Kausimyyntipaikan sopimuksen voi tehdä vuodeksi kerrallaan ja sopimuksen voi uusia vuoden alusta alkaen.

- Vuosipaikkasopimus menee kausipaikkasopimuksen edelle.

- Hakemuslomakkeen haku ja palautus torivalvojalle.

5.3. PITKÄAIKAiset MYYNTIPAikkASOPIMUKSET

Kaupungin valtuuttama toritoimija päättää kaupunkirakennelautakunnan määrittämin ja hyväksymin ehdoin kaupungin alueella olevien torien ja myyntipaikkojen toripaikkajärjestyksestä sekä paikkojen myynnistä.

Iltamyntisopimus

Sopimus mahdollistaa kesäkauden iltamyynnin myyntikalustoa purkamatta 2.5. alkaen 30.9. saakka tai toritoimijan laatiman sopimuksen mukaan. Iltamyntisopimus sisältää yrittäjää sitovia velvoitteita

liittyen myyntipaikan puhtaanapitoon ja aukioloaikoihin (myynti tulee jatkua arkisin klo 19 saakka). Jos yrittäjä laiminlyö sopimusvelvollisuuksia, on toritoimijalla oikeus purkaa sopimus. Sopimuslomakkeen saa torivalvojalta.

Vuosipaikat

- **Vain vuosipaikkasopimuksella** on mahdollisuus varata tietty myyntipaikka torilta omaan jatkuvaan vuosittaiseen käyttöön. Vuosipaikat ovat voimassa toistaiseksi.
- Vuosipaikan voi sanoa irti talvikaudeksi 1.11. – 30.4. väliseksi ajaksi menettämättä paikkaa. Irtisanominen tulee tehdä vähintään 1 kk ennen varatun myyntikauden päättymistä kirjallisena toritoimijalle.
- Vuosipaikkasopimus tehdään aina kirjallisena.
- Vuosipaikan irtisanomisaika on 1 kuukausi.
- Hakemuslomakkeita saa torivalvojalta, lomakkeen palautus torivalvojalle.
- Vuosipaikkasopimuksessa myyntikauden kesto tulee olla vähintään 6 kk.

Puolikiinteät myyntipaikat

- Puolikiinteille myyntipaikoille on torille varattu tilaa rajallinen määrä (torikartta). Vuokrasopimus on useampivuotinen.

- Vuokrauksesta päättää toritoimija kaupunkirakennelautakunnan hyväksymien ohjeiden mukaisesti.
- Vuokrauksesta tehdään kirjallinen vuokrasopimus.
- Vuokrasopimuksen irtisanomisaika on 6 kuukautta.
- Puolikiinteän myyntipaikan vuokralainen vastaa myyntipaikkansa vaatimista asennuksista, niiden suunnittelusta ja toimintaan liittyvän infran huoltamisesta. Myyntipaikan vuokralaisen velvollisuus on kutsua koolle katselmus myyntiajan alussa ja lopussa. Katselmus pitää sisällään myyntikaluston, sähkö- ja vesipisteiden kunnan tarkistamisen ja muiden ko. toimintaan liittyvien rakenteiden tarkistamisen. Katselmus tulee toteuttaa myyntikauden alussa ja lopussa.
- Elintarvikkeiden yömyynti sallitaan puolikiinteillä paikoilla klo 04.00 saakka.
- Hakemuslomakkeita saa torivalvojalta, lomakkeen palautus torivalvojalle.

Puolikiinteiden myyntipaikkojen asiakasterassit

Terassialueen toiminnasta ja sääntöjenmukaisuudesta vastaa ensisijaisesti yrittäjä. Terassin rakentamisen voi aloittaa toimenpideluvan saatuaan, vuokrasopimuksen mukaisesti. Mikäli lupaehdoissa on edellytetty vastuuhenkilöä tai erikoissuunnitelmia, on tiedot vastuuhenkilöstä ja erikoissuunnitelmat toimitettava rakennusvalvontaan ennen töiden aloittamista. Mikäli lupaehdoissa on määrätty rakentamisen aikana pidettävistä katselmuksista/tarkastuksista, hyväksytyyn vastuuhenkilön on huolehdittava näiden tilaamisesta. Luvanvaraisuus on selvitettävä rakennusvalvonnasta.

Mikäli terassilla käytetään äänentoistolaitteita, voidaan musiikkia esittää ympäristöön nähden kohtuullisella voimakkuudella klo 22:00 asti. Poikkeuksellisesti, erityisten tapahtumien yhteydessä, musiikin esittäminen voidaan sallia klo 24:00 asti.

5.4. KILPAILUTETTAVAT MYYNTIPAIKAT

Yögrillipaikat

- Kauppatorilla on kaksi yögrillipaikkaa ja kävelykaduilla kolme paikkaa
- Muilla alueilla ei sallita yömyyntiä.
- Yögrillipaikat kilpailutetaan; sopimukset ovat viiden (5) vuoden mittaisia.
- Satamassa ei ole yögrilli-myyntiä, muuten kuin tapahtumien yhteydessä.
- Yögrillipaikat vuokraa toritoimija.

Jäätelömyyntipaikat

- Jäätelömyyntipaikat on sijoitettu torille torijärjestyksen mukaisille paikoille.

- Myyntipaikat kilpailutetaan viiden (5) vuoden välein kaupunkirakennelautakunnan määrittämin ehdoin ja ohjein.
- Jäätelömyyntipaikat vuokraa toritoimija.

5.5. MYYNTIPAikkojen YLEISET VUOKRAUSEHDOT

- Vuosipaikat on maksettava eräpäivään mennessä.
- Kausimyyntipaikat on maksettava ennen myyntitoiminnan alkamista.
- Kausimyyntipaikka oikeuttaa vakituiseen myyntipaikkaan ainoastaan sopimuksen voimassaolo ajaksi
- Kauppa- ja satamatorilla kauppiaan tulee ilmoittaa aina myyntipaikastaan torivalvojalle ja on suoritettava paikasta asiaankuuluva maksu. Torivalvoja suorittaa toreille valvontakäyntejä seuratakseen niiden toimintaa ja käyttöä. Luvattomasta myynnistä seuraa myyntikielto.

Vuosipaikkahakemuksen ja kuukausipaikkahakemuksen yhteyteen on hakijan lisättävä seuraavat asiakirjat:

- verovelkatodistus
- ilmoitus eläkevakuutusmaksujen suorittamisesta
- rekisteröinti-ilmoitus merkinnästä arvonlisäverovelvolliseksi
- **todistukset eivät saa olla yli 2 kk vanhoja.**

Myyntipaikkaa ei vuokrata sellaiselle yrittäjälle tai toimijalle, jolla on maksujäämiä toritoimijalle, Kuopion kaupungille tai verottajalle, ellei hänellä ole voimassa olevaa velallisen maksusuunnitelmaa. Myöskään yrittäjän torikauppaan osallistuvalla liikekumppanilla ei saa olla vastaavia rästejä. Torikauppiaan on pyydettyessä esitettävä lain vaatimat asiapaperit myyntioikeutensa todistamiseksi.

Kun torikauppiaalta (esim. toiminnan loppuessa) vapautuu vuosi-, kausi- tai pöytäpaikka, on seuraavaksi toimintaiältään vanhimmalla torikauppialla ensisijainen oikeus hakea vapautunutta myyntipaikkaa lautakunnan mukaisin ohjein. Vuosimyyntipaikka ei siirry myyntikalustoa koskevan tai yrityskaupan yhteydessä.

Ensisijaisena kriteerinä valinnassa on toimintaikä, mutta valintaan vaikuttaa laatutekijät ja varattavan myyntikauden pituus. Toritoimija tekee valintapäätöksen asianomaisia (tuoteryhmä, valvojat) kuullen.

Sama yritys tai henkilö (perheineen) voi pitää hallussaan enintään kahta (2) vuosi- tai kausipaikkaa. Jos torilla on tilaa, lisäpaikkoja voidaan vuokrata päiväpaikkoina.

Jollei vuokrasopimuksessa ja Kuopion kaupunkirakennelautakunnan hyväksymässä torikauppasäännöissä ole toisin sovittu, noudatetaan vuokrasuhteessa maanvuokralain (258/66) 5.luvun vuokraa koskevia säännöksiä.

Poikkeamat torimyyntipaikan tai muun myyntipaikan käyttöön

Torikaupanharjoittaja sitoutuu hyväksymään torijärjestelyjä ja torikauppaa koskevat kaupunkirakennelautakunnan tai muun viranomaisen päättämät toimenpiteet, jotka vuokra-aikana katsotaan tarpeelliseksi liikenne-, katu-, johto-, puhtaanapito- tms. töiden ja järjestelyjen takia. Torikaupanharjoittaja sitoutuu torikauppaa tai muuta kaupankäyntiä koskevien lakien, säädösten ja määräysten mahdollisiin muutoksiin.

Toritoimija voi päätöksellään väliaikaisesti siirtää torimyyntipaikan tai muun myyntipaikan paikkaa. Torikauppiaan (kauppiaan) on hyväksyttävä myyntipaikka, jonka vuokranantaja osoittaa erillisen

tapahtuman, korjausten tms. ajaksi (esim. markkinat). Vuokranantaja ei ole velvollinen hyvittämään edellä mainituissa tapauksissa vuokraa eikä järjestämään korvaavaa paikkaa.

Jos vuokralainen rikkoo lakeja, annettuja ohjeita, vuokrausehtoja tai kauppasääntöä ja huomautuksesta sekä kirjallisesta varoituksesta huolimatta jatkaa laiminlyöntejään, on toritoimijalla oikeus irtisanoa sopimus määräajaksi tai kokonaan. Asiassa on ennen irtisanomista kuultava vuokralaista.

Huomioitavaa:

- Rahapeliä pelaaminen on torilla kielletty.
- Arvanmyyjien on esitettävä myyntioikeudestaan viranomaisen lupa
- Luvaton ja ilman varattua myyntipaikkaa tapahtuva 'kaupustelu' on torilla ja torisäännön mukaisilla ym. alueilla kielletty. Seurauksena luvattomasta kaupustelusta aiheutuu myyntialueelta poistaminen sekä myyntikielto.

6. YLEISET TOIMINTASÄÄNNÖT

Torikauppiaan tulee noudattaa kaikkia lakeja, asetuksia ja muita ohjeita, joita viranomaiset ovat toimialaan liittyen säätäneet:

- elintarvikelaki 13.1.2006/23
- kunnossa - ja puhtaanapitolaki
- tieliikennelaki
- ympäristölainsäädäntö
- turvallisuusmääräykset
- ulkomyyntiohje (Evira)
- järjestyslaki
- ympäristönsuojelumääräykset
- jätelaki

Ja muut toimintaan tai myyntialueeseen liittyvät viranomaismääräykset ja lait.

- Koirien kulkeminen torilla toriaikaan järjestyslain mukaisesti

6.1 TOIMINTA

Torikauppiaan toiminta tulee olla laadukasta, ympäristön, asiakkaat ja muut torikauppiaat huomioon ottavaa.

- Torikauppiaan tulee käyttäytyä kohteliaasti ja kunnioittavasti asiakkaita ja muita torikauppiaita kohtaan.
- Torikauppiaa tai hänen muu henkilökunta ei saa esiintyä päihtyneenä torialueella eikä muutenkaan esiintyä häiritsevästi.
- Mahdolliset riita-asiat käsitellään aina torin ja torimyyntiajan ulkopuolella, ei asiakkaiden edessä.
- Torikauppiaan toiminta ja käytös voi vaikuttaa myyntipaikkasopimuksiin ja niiden jatkumiseen.
- Tuotteiden laadusta tai alkuperästä ei saa antaa väärää tai harhaanjohtavaa tietoa. Virheellinen tieto tai asiakkaan tahallinen harhauttaminen johtaa myyntipaikan menettämiseen.

6.2 MYYNTIAJAT

- Jos toripaikan haltija ei saavu myyntipaikalleen klo 8.00 siitä ilmoittamatta, voidaan paikka vuokrata edelleen päiväpaikkana.

- Vuosipaikkalaisella on oikeus tulla irtisanomalleen toripaikalle talviaikana ennen klo 8.00. Tällöin paikasta peritään päivämaksu (sähköineen).

6.3. MYYNTIKALUSTO

- Pöytäpaikoilla voi käyttää siistejä tarkoitukseen sopivia kangaskatoksia tms. (ei kevytpressua).
- Telttakatosten tulee olla tarkoituksenmukaisia ja siistejä.
- Pöytien, katosten, teltojen ja sähkölaitteiden tulee olla turvallisia.
- Teltat ja katokset tulee kiinnittää torilla oleviin pidikkeisiin tai rakennelma tukea vähintään 5-10 kg painoilla (painot eivät saa haitata kulkua tai aiheuttaa vaaraa). Tuulinen sää vaatii vähintään 10-15 kg painot, myrskysäällä rakenteet tulee purkaa. Pinnoitteisiin ei saa kiinnittää omia kiinnikkeitä.
- Torikauppiaan on huolehdittava myyntipisteensä paloturvallisuudesta. Avotulta käytävillä myyjillä tms. on oltava sammutuspeitto ja käsisammutin myyntipisteessä.
- Pelastusviranomaisella, poliisilla ja vuokranantajalla on oikeus määrätä poistettavaksi vaaralliset ja lainvastaiset laitteet, tavarat ja aineet yleisiltä alueilta välittömästi.

Vahingonaiheuttaja on velvollinen korvaamaan aiheuttamansa vahingon toritoimijalle, Kuopion kaupungille, asiakkaalle tai kolmannelle osapuolelle.

6.4. MYYNTIPAIKAT

- Vuokrattua toripaikkaa, vuokrasopimusta tai osaa myyntipaikastaan ei voi luovuttaa eikä siirtää kolmannelle osapuolelle.
- Toripaikoista peritään maksu kaupunkirakennelautakunnan hyväksymin taksoin. (viivästyneestä maksusta peritään korko korkolain mukaisesti).
- Torikauppiaan on pysyttävä omassa myyntiruudussaan tai annetulla myyntipaikalla. Torivalvoja merkitsee myyntiruutujen rajat, joiden sisällä myyntikaluston, tuolien ja pöytien on pysyttävä. Torivalvoja valvoo myyntipaikkojen pysymistä vuokrasopimuksessa sovitulla alueilla.
- Kauppiaan velvollisuus on suojata torikiveys tai muu myyntialusta myyntitoiminnasta aiheutuvalta likaantumiselta (esim. rasva). Toritoimijalla on oikeus puuttua torikiveyksen likaantumiseen ja laskuttaa siivouskulut myyjältä.
- Pelastustiet on pidettävä avoimina (torilla pää- ja ristikkäiskäytävät), kaluston, mainosständien tms. levittäminen kävelykadulle tai oman myyntipaikan ulkopuolelle ei ole sallittua. Myyntitilaa voi tarvittaessa vuokrata lisää torivalvojalta.
- Torikauppiaan on varustettava myyntipöytänsä / paikkansa selkeästi näkyvällä nimellä yhteystietoineen (osoite, puhelinnumero).
- Torikauppiaan tulee noudattaa vuokranantajan edustajan, torivalvojan, viranomaisen tai muun asianomaisen antamia ohjeita ja neuvoja.
- Toritoimijalla on oikeus siirtää myyntipaikkoja tapahtumien ajaksi ilman erillistä korvausvelvollisuutta.
- Myyntikojuja, -välineitä tms. tavaraa ei saa jättää myyntiajan jälkeen torille.

Toritoimijalla on oikeus laskuttaa torille luvatta jätetystä kalustosta 100 € säilytysmaksu/pvä sekä mahdolliset kaluston siirtokustannukset ja antaa myyjälle kirjallinen varoitus torisäännön rikkomisesta. Torivalvoja voi myös poistaa torilta tai kävelykatualueelta torikauppiiaan sinne luvatta jätetyn kaluston tai tavarat asianomaisen kustannuksella.

- Poikkeus kaluston säilytyskieltoon on torin kiinteät ja puolikiinteät iltamyyntipaikat, joista tehdään erillinen kirjallinen sopimus toritoimijan kanssa. Sopimus sisältää sitovia velvoitteita myyjälle mm. aukioloaikoihin, myyntialueen siivoukseen ja kunnossapitoon liittyen. Toritoimijalla on oikeus purkaa sopimus välittömästi ilman korvausvelvollisuutta, jos sopimusta ei noudateta.

- Omien äänentoistolaitteiden käyttö torin myyntiaikana on kielletty.

6.5. HUOLTOAJO JA PYSÄKÖINTI

Huoltoajo

Tavaroiden tuonti ja pois vienti on sallittua tunti ennen ja tunti jälkeen torin myyntiaikaa. Tarvittava huoltoajo tai tavaroiden tuonti myyntipaikalle myyntipäivän aikana on suoritettava ripeästi (max. 15 min). Huoltoajo ei saa häiritä liikennettä, muita torikauppiaita tai ihmisten kulkemista torilla.

Ajoneuvojen pysäköinti ja seisottaminen torilla on kielletty

Toritoimijalla ja sen edustajilla on velvollisuus ilmoittaa ajoneuvon pysäköinnistä ja luvattomasta seisottamisesta pysäköinninvalvontaan.

Toreilla ei saa säilyttää ajoneuvoja.

Huoltoajoneuvot voi säilyttää pysäköintiluvalla toritoimijan osoittamalla alueella. Torivalvoja antaa alueelle maksullisen pysäköintiluvan. Lupa tulee säilyttää autossa näkyvällä paikalla (tuulilasi). Jos pysäköintilupa ei ole näkyvillä tai se on vanhentunut, aiheuttaa se pysäköintivirhemaksun.

Talviaikana 1.11. – 30.4. torikauppias voi pysäköidä henkilöauton (yksi ajoneuvo / kauppias) torilla torivalvojan osoittamalla paikalla. Torivalvoja antaa pysäköintiin oikeuttavan luvan. Lupa edellyttää, että kauppiasalla on myyntitoimintaa torilla pysäköintihetkellä. Ajoneuvon haltija on korvausvelvollinen tori- tai katupinnoitteen tai muun alueen likaantumisen tai vaurioitumisesta.

Pitkäaikainen pysäköinti tai tavaroiden säilytys torikauppiaille osoitetulla pysäköintialueella on kielletty. Kaupunki voi pysäköinninvalvojan toimesta siirtää pois luvattoman ja tarpeettoman kaluston omistajan kustannuksella. Väärin tai luvattomasti pysäköidylle ajoneuvolle annetaan pysäköintivirhemaksu. Majoittuminen pysäköintialueella on kielletty.

6.6. ELINTARVIKKEIDEN MYYNTI

Myytäessä tai valmistettaessa elintarvikkeita myyntivaunussa, teltassa tai kojussa tulee ko. laitteilla olla elintarvikeviranomaisen lupapäätös. Myytävät elintarvikkeet on suojattava tarkoituksenmukaisesti kosteus-, pölyvalo- ja muilta haitallisilta vaikutuksilta.

Ruokateltan tulee olla katettu ja kolmelta sivulta suojattu. Torimyyntipöytä tulee olla katoksella / varjolla varustettu.

Myyjän tulee tiedottaa elintarvikkeiden myynnistä 4 vrk ennen toiminnan aloittamista ympäristöterveystarkastajalle, Myyntikojujen, katosten ja pöytien tulee olla kaupunkirakennelautakunnan hyväksymien periaatteiden mukaisesti tehtyjä.

6.7. ANNISKELU

Alkoholilainsäädännön mukaisesti alkoholijuomia saa anniskelupaikassa anniskella ainoastaan lupaviranomaisen hyväksymällä anniskelualueella, jossa valvonta voidaan tehokkaasti järjestää.

Tapahtuman anniskelu-alue

Maanomistajanlupa tapahtuman anniskelu-alueita varten haetaan kirjallisesti toritoimijalta. Maanomistajanlupaa varten tarvitaan tiedot tapahtumassa järjestettävän anniskelun kestosta ja ajankohdasta, alueen rajaamisesta ja valvonnan järjestämisestä. Myös tapahtuman tavoite ja sisältö tulee kuvata kirjallisesti sekä tuoda selkeästi esille se, millä tavoin alkoholi kuuluu tapahtuman luonteeseen. Maanomistajanlupahakemuksen täytyy sisältää torikartta, johon tapahtuma- ja anniskelu-alue on selkeästi kuvattu.

Ravintoloiden anniskelu-alue ja viranomaisluvut

Ravintoloiden anniskelupaikkoja on torilla rajattu määrä (3 kpl). Anniskelupaikkojen maksimimäärän päättää kaupunkirakennelautakunta.

Toritoimijalle toimitettavaan anniskelulupahakemukseen liitetään:

- luvan hakijan kaupparekisteriote
- alueen hallintaoikeuden osoittava vuokrasopimus tai muu selvitys
- asemapiirustus alueesta, 1:200
- mitoitettu pohjapiirustus terrassin ja tarjoilupöytien sijoittelusta, 1:100 (1:50)
- julkisivupiirustus tai -kuva
- kuvallinen kalusteselvitys, josta selviävät käytettävät materiaalit ja värit
- muut viranomaisten vaatimat liitteet

Anniskelun viranomaisvalvonta

” Aluehallintovirastot valvovat alueellaan alkoholijuomien anniskelua erityisesti valvontatarkastuksin. Alkoholiviranomaisilla on valvontaa varten oikeus päästä tarkastamaan anniskelupaikan tiloja, toimintaa sekä valvonnassa tarvittavia asiakirjoja ja saada valvonnan kannalta tarpeelliset ilmoitukset, tiedot ja asiakirjat. Alkoholiviranomaisella on myös oikeus ottaa ja saada korvauksetta valvontaa varten tarvittavat näytteet. Valvontakäyntejä aluehallintovirastot tekevät anniskelupaikkoihin suunnitelmallisesti ja usein yhdessä poliisin, Valviran tai muiden viranomaisten kanssa. ”

”Jos anniskelupaikan henkilökunta ei kykene säilyttämään järjestystä vähittäismyynti- tai anniskelupaikassa, asiakaspaikkamäärää koskevia rakentamis-, turvallisuus- tai anniskelumääräyksiä on merkittävästi rikottu tai yleisen järjestyksen ja turvallisuuden varmistaminen alueella sitä edellyttää, poliisi voi kieltää vähittäismyynnin tai anniskelun enintään meneillään olevan myynti- tai anniskeluajan ajaksi. Kiellosta on ilmoitettava lupaviranomaiselle.

Valvontaviranomainen voi kieltää luvanhaltijaa jatkamasta alkoholilaissa tarkoitettua elinkeinotoimintaa siltä osin kuin se on olennaisesti hyvän tavan vastaista eikä kyseistä toimintaa ole korjattu tai lopetettu asetetussa kohtuullisessa määräajassa kohtuullisessa ajassa valvontaviranomaisen kehotuksesta huolimatta.”

Lue lisää: www.valvira.fi/alkoholi

Toimija vastaa siitä että anniskelu hoidetaan laadukkaasti ja hyvän torikäytännön mukaisesti ja toiminnan aiheuttamiin mahdollisiin järjestyshäiriöihin puututaan sekä anniskelu- että tori-alueella. , Toimija vastaa myös anniskelun laillisuudesta ja asiaankuuluvien viranomaislupien hakemisesta sekä viranomaisten antamien ohjeistuksien noudattamisesta.

Lue lisää: alkoholilaki, www.finlex.fi

6.8. KÄVELYKATUJEN KÄYTTÖ

Katutilan jäsentely ja myyntitoiminta kävelykaduilla

Terassit ja muut kalusteet tulee sijoittaa kävelykatua rajaavien rakennusten seinustalla tai liitekarttaan merkityille alueille. Kävelykaduilla voidaan sallia myös lyhytaikaista myyntitoimintaa. Muuten katutila tulee pitää vapaana jalankululle ja pelastusajoneuvoliikenteelle. Kävelykaduille on varattava koko kävelykadun pituudelta esteetön vähintään 4 metriä leveä pelastustie. Kävelykeskustan myyntipaikkojen suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota tilojen esteettömyyteen ja soveltavuuteen liikkumisrajoitteisille ja näkövammaisille.

Terassit ovat kahvilan tai ravintolan kävely- tai rännikadulle sijoitettujen asiakaspaikkojen aluetta. Ne on selvästi rajattava kadun liikennealueesta erityisesti silloin, kun niillä tapahtuu alkoholin anniskelua. Asiakaspaikat saa sijoittaa katualueelle vain kaupunkirakennelautakunnan hyväksymässä suunnitelmassa määritellyille paikoille. Kesäsesongin ulkopuolisena aikana terassialueelle voidaan sijoittaa myös muuta lyhytkestoista toimintaa, esimerkiksi tuotemyyntiä.

Ohjeet kadunvarren liikkeille

Kadun varren liikehuoneistoissa toimivat liikkeet voivat ilman erillistä lupaa käyttää myyntitoimintaan kävelykadun reuna-alueita, joka rajautuu rakennuksen seinästä ruudutetun alueen näkyvään reunaan. Jos alueelle sijoitetaan kalusteita, on ne aina vietävä säilöön liikkeen ollessa suljettuna. Katutilan vapaa käyttö liikkeen edustalla ei ole voimassa katutapahtumien aikana.

Tämä määräys ei kuitenkaan koske luvanvaraista käyttöä. Kävelykadun varrella olevilla liikkeillä on tapahtumien aikana etuosto-oikeus tapahtumaa varten laaditussa käyttösuunnitelmassa rajattuihin myynti- / tapahtumapaikkoihin. Toritoimija voi tapahtuma-aikana antaa erityismääräyksiä kalusteista ja myyntivälineiden sijoittelusta

Yleisten sääntöjen rikkomisesta annetaan tarvittaessa ensin suullinen huomautus ja tämän jälkeen kirjallinen varoitus. Jos tilanne ei edelleen korjaudu, asiaa käsitellään tämän jälkeen toritoimikunnassa, joka voi asettaa myyntikiellon.

7. SÄHKÖ, VESI JA JÄTEHUOLTO

Sähkö

- Torivalvoja laskuttaa myyntipaikkojen sähkömaksun kuukausittain tai sopimuksen mukaan, arvioidun kulutuksen tai alamittauksen perusteella.
- Päiväpaikoilla maksu peritään kaupunkirakennelautakunnan hyväksymän hinnaston mukaan.
- Sähkönkäyttäjä on velvollinen huolehtimaan sähkölaitteidensa kunnosta siten, etteivät ne aiheuta vaaraa toisille eivätkä haittaa sähkönjakelua.
- Vikatapauksissa sähkönjakelussa aiheutetut kustannukset peritään vahingon aiheuttajalta.
- Yleisen turvallisuuden, puhtaanapidon ja talvikunnossapidon takia sähkökaapeleita ei saa sijoittaa jalkakäytävien, pääkäytävien eikä ristikkäiskäytävien poikki.

Vesi

- Torilla on neljä vesipistettä kauppiaitten käyttöön (karttaliitteen mukaisesti).
- Veden kulutuksesta peritään kulloisenkin vahvistetun taksan mukainen maksu (tarvittaessa alamittaus).
- Jätevesiä ei saa kaataa torille eikä sadevesiviemäriin (haju- ja terveyshaitta).

JÄTEHUOLTO

Torikauppiiaan on huolehdittava omasta toiminnastaan aiheutuvien jätteen siivouksesta (esim. kukkien ja vihannesten osat, paperiroskat, kuitit, haarukat yms.) sekä niiden kuljetuksesta jätehuoltoon omalta myyntipaikaltaan ja sen välittömästä läheisyydestä oman myyntiajan päätyttyä (vähintään 5m omavastuualue).

Mikäli kauppias hyödyntää torin, kauppahallin ja Apajan kauppiaiden yhteiskäytössä olevia jätteistöitä, hänen velvollisuus lajitella jätteet asianmukaisesti. Jätteet tulee lajitella niille kuuluviin jätteenkeräyspisteisiin: sekajäte, pahvi, lasi, metalli JA biojäte.

Grillirasvojen ja jätevesien kaataminen torin sadevesikaivoihin on ehdottomasti kielletty. Grillirasvat, kuormalavat ja käytöstä poistoon menevät myyntikalusteet on torikauppiaan toimitettava itse pois torilta.

Jätteitä ei saa jättää kauppahallin seinustoille eikä jätteenkeräysastioitten ulkopuolelle.

Mikäli myyjä havaitsee jätteastian olevan lähes täynnä tai epäkunnossa, on hänen velvollisuutensa ilmoittaa asiasta heti Kuopion Pysäköinti Oy:n asiakaspalveluun p. 044 7185 155

Ylläolevista ja muista yleisiä jätehuoltoa koskevista rikkomuksesta annetaan kirjallinen varoitus. Laiminlyöjältä peritään aiheuttamansa vahingon siivous- ja puhdistustyön kustannukset. Toistuvista laiminlyönneistä seurauksena on myyntipaikan määräaikainen irtisanominen.

8. MARKKINAT JA TAPAHTUMAT

8.1. MARKKINAT

Tammimarkkinat

Tammikuun viimeisen täyden viikon (vko 4) perjantaina ja lauantaina.

Vappumarkkinat

Vappuaatto ja -päivä.

Elonkorjuumarkkinat

Elokuun viimeisen täyden viikon (vko 34) perjantaina ja lauantaina.

Kalaryssäys

Syyskuun toinen viikonloppu perjantai, lauantai ja sunnuntai.

Syysmarkkinat

Lokakuussa viikolla 42 perjantaina ja lauantaina.

Markkinoilla ja suurempien tapahtumien aikaan torilla on käytössä markkinapaikkahinnoittelu.

Myyntipaikan varaus

Säännöllisesti myyntimarkkinoilla oleville myyjille lähetetään ennakkolasku markkinapaikasta puolitoista kuukautta ennen markkinoita. Maksamalla laskun eräpäivään mennessä markkinakauppias varaa itselleen vakiintuneen paikkansa. Torivalvojalta voi varata ennakkolaskutuksesta vapaaksi jääneet myyntipaikat markkinakuun ensimmäisestä päivästä alkaen. Markkina- ja tapahtumapaikkojen hinnat (sähkö, myyntipaikka ja pysäköintipaikka) määräytyvät kaupunkirakennelautakunnan hyväksymän hinnaston mukaan. Kauppiaalla on mahdollisuus ostaa paketti, johon kuuluu kauppatorilla käytettävä sähkö ja pysäköinti toritoimijan osoittamalla alueella.

Pysäköinti

Markkinakauppiat voivat varata maksullisen pysäköinnin ajoneuvolleen toritoimijan osoittamalta alueelta. Torivalvojalta ostettava pysäköintilupa on ajoneuvokohtainen ja se on sijoitettava näkyvälle paikalle autossa. Alueella majoittuminen on kielletty. Alueen käyttöä seuraa pysäköinninvalvonta.

Vartiointi / valvonta

Toritoimija järjestää syys- ja tammimarkkinoille kauppatorin yövartioinnin. Markkinoiden ja tapahtumiin osallistuva myyjä on kuitenkin aina vastuussa omasta kalustostaan ja tavaroistaan. Myyjien on suojattava myyntipaikka hyvin yön ajaksi.

Äänentoisto

Omien äänentoistolaitteiden käyttö markkinoilla on kielletty.

8.1. VAALIT

Vaalipaikoista peritään maksu samoin perustein kuin muistakin tori - tai myyntipaikoista. Vaalitelat ja -paikat pyritään sijoittamaan siten, etteivät ne häiritse muuta torikauppaa. Toimintaan soveltuvan paikan osoittaa torivalvoja. Erityisesti vaalipaikat, jossa on elintarviketarjoilua, on aina ilmoitettava torivalvojalle etukäteen. Tällaista toimintaa ei sijoiteta lähelle elintarvikemyyntiä harjoittavaa torikauppiasta. Suosittelemme mahdollisen ilmaistarjoilun tilaamista ja hoitamista yhteistyössä torin yrittäjien kanssa. Äänentoisto ei ole sallittua.

8.2. TAPAHTUMAN JÄRJESTÄMINEN

Tervetuloa järjestämään tapahtumaa Suomen parhaalle torille!

Kuopion kauppatorilla ja satamatorilla tapahtumia voi järjestää pääsääntöisesti tapahtumille erikseen sovitulla paikoilla. Myös kauppatoria reunustavia kävelykatuja – Puijonkatua ja Kauppakatua, voi myös varata katutapahtumiin. Toreilla järjestetään vuoden aikana useita kymmeniä tapahtumia - pienistä tempauksista ja promotapahtumista suuriin yleisötapahtumiin. Myös yksityistapahtumat ovat mahdollisia.

Tapahtuma-alueen vuokra määräytyy tapahtuman luonteen ja sisällön mukaan. Jos kyse on ei-kaupallisesta tapahtumasta, jossa ei ole pääsy-, tai osallistumismaksuja, myyntitoimintaa tai myynninedistämistä toimintaa, voi sovitun alueen saada veloituksetta käyttöön. Muutoin tapahtuma-alueesta peritään torihinnaston mukaista aluevuokraa. Jätehuollon tai sähkön käyttömaksut peritään jokaiselta tapahtumalta. Tapahtuman järjestäjien pysäköintiluvat on mahdollista ostaa tapahtuman ajaksi toritoimijan osoittamalle alueelle, mikäli tilaa on.

Kauppatorin ja satamatorilla järjestettävä tapahtuma voi käyttää torilla olevaa lavaa veloituksetta, jos tapahtuma on avoin, yleisölle ilmainen tapahtuma. Lava tulee varata ennakkoon. Kauppatorin lava on siirreltävä, mutta sen siirtokustannukset tapahtumapaikalle ja takaisin peritään tapahtumanjärjestäjältä. Torin lavaa on mahdollisuus vuokrata ulos torilta, jos lavalle ei ole voimassa olevia varauksia. Ulos vuokrattuna lavasta peritään erillinen päivävuokra siirto-, purku- ja kokoonpanokustannuksineen.

PIENET TAPAHTUMAT, PROMOOTIOTILAISUUDET, YKSITYISTILAISUUDET

Alle 200 henkilön pientapahtumasta on tehtävä ilmoitus torivalvojalle vähintään 2 viikkoa ennen tapahtumaa. Mikäli tapahtumassa on kaupallista toimintaa, esimerkiksi myynninedistämistä tai myyntitoimintaa, peritään tapahtumasta torisäännön mukainen maksu

Muista:

- tee aluevaraustiedustelu hyvissä ajoin
- toimita kirjallinen tapahtumailmoitus toritoimijalle.
- tapahtumailmoituksen tulee pitää sisällään:

- tapahtuman sisällön ja ohjelman esittely
  - aikataulu (pvm, klo x-x)
  - tieto mahdollisesta myynti- tai promotoiminnasta / paikkojen määrä
  - tietoa tapahtuman kalustosta
  - tietoa tapahtuman tilatarpeesta
  - sähkön ja veden käytön tarve
  - vähintään alustava aluesuunnitelma (tapahtuma-alueen koko ja toivottu sijainti)
- Huomioi myös, että tapahtumanjärjestäjä vastaa:
    - tapahtuma-alueen siisteydestä tapahtuman aikaan ja sen jälkeen. Torialue tulee olla puhdas tapahtuman jälkeen.
    - torikauppa tai asiakkaat eivät saa häiriintyä tapahtuman äänentoistosta. Äänentoistosta sovittava etukäteen torivalvojan kanssa.
    - tapahtuman turvallisuudesta ja puuttuu tarvittaessa häiriökäyttäytymiseen

Torivalvoja tarkistaa torin varaustilanteen ja ilmoittaa tapahtumanjärjestäjälle soveltuvan tapahtuma-alueen ja ajankohdan. Toritapahtuman suunnittelussa ja käytännön järjestelyissä tulee noudattaa torisääntöä, toritoimijan antamia ohjeistuksia sekä huomioida myös Kuopion kaupungin tapahtumanjärjestäjän oppaan vinkit tapahtumanjärjestämiseen.

Tutustu: <https://www.kuopio.fi/opas-tapahtumajarjestajalle>

TAPAHTUMAJÄRJESTÄJÄN MUISTILISTA, yli 200 hlön yleisötapahtumat

- Kaikissa isoimmissa toritapahtumissa (yli 200 hlön tapahtuma):
  - tee aluevaraustiedustelu hyvissä ajoin
  - toimita tapahtumailmoitus toritoimijalle
  - tapahtumailmoituksen tulee pitää sisällään:
    - tapahtuman sisällön ja ohjelman esittely
    - aikataulu (pvm, klo x-x)
    - tieto mahdollisesta myynti- tai promotoiminnasta / paikkojen määrä
    - tietoa tapahtuman kalustosta
    - tietoa tapahtuman tilatarpeesta
    - sähkön ja veden käytön tarve
    - tietoa siitä, miten tapahtuman jätehuolto hoidetaan
    - tietoa siitä, miten tapahtuma-alueen kunnossapito ja siivous hoidetaan
    - tapahtuman järjestyksenvalvonta (poliisin ohjeistuksen mukaan)
    - mahdollisesti tarvittavat ajoesteet (poliisin ohjeistuksen mukaan)
    - mahdolliset liikennejärjestelyt tai liikenteenohjaus
    - pysäköintijärjestelyt (autojen pysäköinti torilla ei ole sallittu)
    - esiintymislavan tarve (varattava erikseen)
  - toimita myös tapahtuma-aluesuunnitelma toritoimijalle
    - tapahtuma-alueen koko (m x m) ja sijainti torilla
    - tapahtuma-alueen rakenteet (teltat, lava, muut tapahtumarakenteet?)
  - tarvitset tapahtumaan kirjallisen maanomistajan luvan, erityisesti jos
    - tapahtuman yleisöarvio on yli 200 hlöä
    - järjestät yksityistilaisuuden
- Viranomaisluvut
  - Suuremmat yleisötilaisuudet vaativat yleensä aina tapahtumailmoituksen tekemisen poliisilaitokselle sekä turvallisuus ja pelastussuunnitelman.
  - Muista myös mahdollinen anniskelulupahakemus tai ilmoitus elintarvikemyynnistä

- Tapahtumaa järjestettäessä, huomioi myös:
  - mahdollinen asiakas WC tilojen tarve
  - mahdolliset tupakointikiellot yleisöalueella
    - Tupakkalaki kieltää tupakoinnin tietyissä tapauksissa myös ulkotiloissa. Tällaisia tiloja ovat yleisten tilaisuuksien katokset tai katsomot tai muut tilaisuuden seuraamiseen välittömästi tarkoitetut tilat, joissa osallistujat oleskelevat paikoillaan.
Lue lisää www.valvira.fi
  - äänentoisto
    - Tapahtumajärjestäjä hoitaa itse tapahtuman äänentoiston
    - Äänentoistossa tulee noudattaa viranomaisten ja toritoimijan ohjeistuksia
    - Suurissa tapahtumissa äänentoistoon on haettava lupa ympäristötoimistolta ja poliisilta.
    - Äänentoistossa tulee noudattaa Kuopion kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiä

8.3. Viranomaisluvut

Tapahtumanjärjestäjän tulee huolehtia, että kaikki tarvittavat luvat haetaan aikataulussa ja lupahakemukset laaditaan huolellisesti. Yli 200 henkilön tapahtumasta on tapahtumanjärjestäjän tehtävä erillinen turvallisuus – ja pelastussuunnitelma, jonka hän toimittaa poliisilaitokselle tapahtumailmoituksen liitteenä, sekä pelastuslaitokselle vähintään 14 vrk ennen tapahtumaa.

Pohjois-Savon pelastuslaitos

Turvallisuus- ja pelastussuunnitelma 14 vrk ennen tapahtumaa

Lisätiedot ja ohjeistus:

www.pspelastuslaitos.fi

pelastuslaitos@kuopio.fi,

puh. 017 182 111 (Kuopion kaupungin vaihde)

Poliisi

Haettava lupa yleisötilaisuuden järjestämiseen, sekä toimittaa seuraavat tiedot:

- turvallisuus- ja pelastussuunnitelma
- ilmoitus ensiapuvalmiudesta ja tiedot järjestyksenvalvonnasta
- mahdollinen liikennesuunnitelma
- mahdollinen Teosto tunnus ja lupa äänentoistosta (suuret konsertit)
- mahdollinen anniskelulupa ja tiedot anniskelusta

Lisätiedot ja ohjeistus:

Itä-Suomen poliisilaitos

vaihde puh. 0295 450 311

Itä-Suomen aluehallintokeskus

anniskelulupa, huom. lupahakemukseen tulee liittää maanomistajan lupa anniskeluun.

Vaihde, puh. 029 501 6800

www.avi.fi

Ympäristöterveystarkastaja

ilmoitus elintarvikkeiden myynnistä ja tarjoilusta.

8.4. VASTUUT

Tapahtumanjärjestäjän tulee varata riittävä tapahtuma-alueelle määrä jätteastioita, mikäli tapahtuman voi odottaa tuottavan roskaa. Tapahtuma-alueen siivouksesta vastaa aina tapahtumanjärjestäjä. Tapahtuma-alue tulee pitää siistinä sekä tapahtuman aikana että sen jälkeen. Jos järjestäjä laiminlyö siivouksen, voi toritoimija teettää siivouksen ja laskuttaa tapahtumanjärjestäjää.

Tapahtumanjärjestäjän velvollisuus on suorittaa hinnaston mukainen aluevuokra eräpäivään mennessä. Myynti- / tapahtumapaikkojen hinnat löytyy torihinnastosta. Erääntyneestä laskusta peritään korkolain mukainen korko.

Tapahtumanjärjestäjällä tulee olla voimassa oleva vastuuvakuutus sekä tarvittavat tapahtumaluvat. Järjestäjä vastaa tapahtumassa aiheutuneista kaikista vahingoista, kohdistuen esim. toripintoihin, kalustoon, yleisöön tai esiintyjiin.

Järjestäjä on velvollinen toimittamaan toritoimijalle tapahtuma- ja aluesuunnitelman hyvissä ajoin ennen tapahtumaa (viim. 2 vkoa). Suunnitelma mahdollisten myyntipaikkojen ja muun tapahtumakaluston sijoittelusta alueella tulee sisällyttää tapahtuman aluesuunnitelmaan. Tapahtumasuunnitelmasta tulee käydä ilmi tapahtuman aikataulu, sisältö, mahdollinen sähkön tai veden tarve, turvallisuusjärjestelyt, yhteyshenkilöiden tiedot sekä muut edellä luetellut tiedot.

Savu- tai hajuhaittoja aiheuttava ruokamyyni on tapahtumissa sallittu silloin, kun siitä ei aiheudu haittaa kadunvarren liikkeille.

Tapahtumissa noudatetaan samoja torikaupan kauppasääntöjä tarpeen mukaan soveltaen. Tapahtumanjärjestäjä sitoutuu noudattamaan kaikkia toritoimijan erikseen antamia sääntöjä ja ohjeistuksia.

9. ESIINTYMINEN

Tervetuloa esiintymään torille!

Torinvalvoja myöntää luvan katuesiintymisille. Esiintyjät eivät saa käyttää häiritseviä äänenvahvistinlaitteita tai soittaa muutoin häiritsevän kovaäänisesti. Esiintyjät vastaavat itse muiden tarvittavien lupien hankkimisesta.

Esiintyjien on sijoittauduttava siten, ettei liikenteelle, kaupankäynnille, yleiselle järjestykselle tai turvallisuudelle aiheudu minkäänlaista vaaraa, haittaa tai häiriötä.

Esiintyjän on pyydettäessä siirryttävä torinvalvojan osoittamaan paikkaan.

Esiintyjä saa vastaanottaa vapaaehtoisen rahapalkkion yleisöltä. Lupia myönnettäessä kuopiolaiset ja muualta kotoisin olevat taiteilijat ja esiintyjät ovat samanarvoisessa asemassa.

- Soittaminen, laulaminen ja esiintyminen torilla on sallittu, mutta esiintyminen vaatii ilmoittautumisen torivalvojalle, joka osoittaa sopivan esiintymispaikan.

- Esitys tai soitto ei saa merkittävästi häiritä torikauppaa eikä muuta toimintaa ja asiakkaita.

- Äänentoistolaitteita saa käyttää torinvalvojan suostumuksella käyttäen torin isolla lavalla.

- Äänentoiston voimakkuudessa tulee noudattaa hyvää torikäytäntöä ja säätää voimakkuutta niin, että se ei merkittävästi häiritse muuta toritoimintaa erityisesti torin myyntiaikaan klo 7-17.

Torinvalvojalla on oikeus keskeyttää esitys tai siirtää esiintymispaikkaa, mikäli annettuja sääntöjä ei noudateta.

Torimyyntiajan jälkeen äänentoistoa voi käyttää vapaammin, kuitenkin edelleen torinvalvojan ja ympäristönsuojelutoimiston (tarvittaessa melulupa tai -ilmoitus) antamien ohjeiden mukaisesti.

Esiintymispaikat

Kauppatorilla ja satamassa on esiintymislavat, joita voi käyttää yleisölle ilmaisiin tapahtumiin vastikkeetta. Yleisölle maksullisissa tapahtumissa tai yksityistilaisuuksissa lavasta voidaan periä 40€/ h tai 200€/pvä vuokraa.

Lavan käyttövuoro varataan etukäteen torivalvojalta.

Varauksessa tulee olla seuraavat tiedot:

- o esityksen/ esiintyjän nimi
- o esityksen luonne (tanssia, laulua, trubaduuri, yhtye, teatteria tms)
- o toivottu ajankohta ja kellonaika
- o käytettävät soittimet, mahdolliset äänentoistolaitteet
- o yhteys henkilön tiedot
- o järjestäjän/ esityksen mahdollinen www-osoite tai Facebook-sivu

Torivalvoja vahvistaa erikseen hakijalle ajankohdan tai ehdottaa toista aikaa.

Toritapahtumien käytettävissä olevat esiintymislavat:

- o Sataman kiinteä lava, mitat 10m x 9m
- o Kauppatorin siirreltävä suuri lava, mitat 9m x 6m
- o Kauppatorin pieni puinen lava, mitat 4m x 4m

Isoilla esiintymislavoilla voi käyttää äänentoistolaitteita, mutta äänentoisto ei saa häiritä torikauppaa tai muuta toimintaa

Kauppatorin isoa lavaa voidaan vuokrata myös torin ulkopuolisiin tapahtumiin.

Vuokran lisäksi vuokraaja vastaa lavan siirrosta ja kokoamisesta aiheutuvista kustannuksista sekä mahdollisista vahingoista vuokrausajan sisällä. Lavan siirto ja rakennustyöt voi tilata Mestar kuntatekniikkaliikelaitokselta tai toritoimijan erikseen hyväksymältä taholta.

10. KUNNOSSA JA -PUHTAANAPITO

Torin koneellinen puhdistus ja kunnossapitotoimet suoritetaan Kuopion kaupungin toimesta seuraavasti:

Kesäkausi 2.5.-30.9.

Kauppatori

- arkisin aamulla klo 5.00 – 7.00 välillä
- arkisin illalla klo 19.00 – 20.00 välillä
- lauantaisin klo 5.00 – 7.00 ja 15.00 – 17.00 välillä
- sunnuntaisin klo 5.00 – 7.00 ja 15.00 – 17.00 välillä

Satamatori

- Koneellinen puhdistus suoritetaan 1 kerta kuukaudessa
- Käsi puhtaanapito 1 kerta viikossa ma - pe ennen klo 10.00
- Viikonloppuna roska-astioiden tyhjennys ainoastaan isompien tapahtumien aikana.

Talvikausi 1.10-29.4

Kauppatori

Kauppatorin talvikunnossapito hoidetaan katujen hoitoluokka 1 mukaisesti. Talvikunnossapitoon kuuluu keskikäytävän ja keskikäytävän reuna-alueiden sekä ristikkäiskäytävien auraus ja hiekoitus. Lumen ajo on lisätyötä. Tarvittaessa liukkaudentorjuntaa tehdään myös muualla kuin käytäväalueilla. Torilla on käytössä myös käytävien sulanapitojärjestelmä.

Tammimarkkinoille tori puhdistetaan ja hiekoitetaan kokonaan. Tapahtumanjärjestäjät voivat tilata tarvittaessa lumen ajon ja hiekotuksen omalla kustannuksellaan.

Satamatori

Ei talvikunnossapitoa. Roska-astiat tyhjenetään 1 kerta viikossa, sulan maan aikaan käsipuhtaanapito 1 kerta viikossa. Tapahtuman järjestäjät voivat tilata tarvittaessa lumen ajon ja hiekotuksen omalla kustannuksellaan.

Torin tulee olla tyhjä myyntikalusteista siivousaikaan mennessä. Poikkeuksena puolikiinteät myyntipaikat, jotka sitoutuvat erillisellä sopimuksella oman myyntipaikan ja sen ympäristön siivoukseen ja kunnossapitoon.

Kunnossa – ja puhtaanapidosta pidosta vastaa Kaupunkiympäristön palvelualue (KYP).
Yhteystiedot: kunnossapito@kuopio.fi

11. YHTEISTOIMINTA JA PÄÄTÖKSENTEKO

Toritoimija

Toritoimija vastaa toritoiminnan järjestämisestä ja valvoo torisäännön noudattamista. Toritoimijalla on oikeus vuokrata toreja myynti- ja tapahtumakäyttöön ja laatia myyntipaikkojen koskevia sopimuksia torisäännön mukaisesti. Toritoimija voi järjestää toreilla erilaisia markkina- ja myyntitapahtumia, kirpputoreja sekä kehittää alueen viihtyvyyttä omalla toiminnallaan.

Toritoimikunta

Toritoimija, maaomaisuuden hallintapalveluiden edustaja, kunnossapidon edustaja sekä tarvittaessa torikauppiaiden yhteisesti sopima edustaja/edustajat ja voivat kutsua toritoimikunnan kokouksen koolle. Kokouksiin voidaan kutsua mukaan keskusteltavaan asiaan liittyviä asiantuntijoita.

Toritoimikunnalla on mahdollisuus tehdä yleisiä linjauksia ja luoda lisäohjeistusta koskien toritoimintaa. Kokous toimii em. toimijoiden keskustelu- ja informointikanavana. Torisääntöön kirjattuja asioita voi muuttaa vain toritoimijan ja maaomaisuuden hallintapalveluiden edustajan yhdessä laatiman esityksen pohjalta ja kaupunkirakennelautakunnan päätöksellä.

Torikauppiasyhdistys

Torikauppiaille on mahdollisuus perustaa oma torikauppiasyhdistys, jonka tavoite on edistää yhteistoimintaa ja toritoiminnan kehittämistä. Yhdistys voi järjestää omia toritapahtumia, markkinoida toria ja edustaa toritoimijoita erilaisissa toria koskevissa tilaisuuksissa.

Mikäli torikauppiasyhdistys perustetaan, on sen puheenjohtajalla oikeus paikkaan toritoimikunnassa. Torikauppiasyhdistys voi liittyä Kuopion kaupunkikeskustan kehittämissyhdistyksen jäseneksi, jolloin sen puheenjohtajalla on mahdollisuus edustaa torikauppiaita kehittämissyhdistyksen tilaisuuksissa.

12. SANKTIOT JA RIITA-ASIAT

- Jos vuokranmaksun suorittaminen laiminlyödään toistuvasti enintään (2 kertaa), on vuokranantajalla oikeus irtisanoa sopimus välittömästi.
- Mikäli torikauppias, tapahtumanjärjestäjä tms. (toistuvasti) rikkoo lakia, annettuja sääntöjä ja ohjeita sekä suullisia huomautuksia, voidaan toimija tms. poistaa torilta määräajaksi tai kokonaan.
- Poistaminen voidaan tehdä yhden suullisen ja yhden kirjallisen varoituksen jälkeen.
- Suullisia ja kirjallisia huomautuksia voi antaa toritoimija, torivalvoja ja ympäristöterveystarkastaja.
- Määräaikaisen myyntikiellon voi antaa toritoimija ja ympäristöterveystarkastaja.
- Vakavien rikkomusten perusteella torimyynnin voi kieltää kokonaan kaupunkirakennelautakunta toritoimijan esityksestä.
- Luvattomasta pysäköinnistä torialueella voidaan antaa pysäköintivirhemaksu.

Mahdolliset riita-asiat, joita ei voida vuokranantajan ja vuokralaisen välillä muutoin ratkaista, viedään Kuopion käräjäoikeuden ratkaistavaksi

OTA YHTEYTTÄ!

KAUPPATORI JA SATAMATORI

Tori- ja markkinapaikkojen varaus, paikkajärjestelyt ja lyhytaikaiset paikkasopimukset, pienet tapahtumat, toriesiintymiset sekä yleiset toriin liittyvät tiedustelut

Torivalvoja

puh. 044 718 5146

torivalvoja@kuopionkeskus.fi

Torivalvojan palveluajat:

Kesäkaudella 1.5. -30.9.

arkisin klo 7.00 - 17.00

lauantaisin klo 7.00 – 15.00

Talvikaudella 1.10. -30.4.

arkisin klo 07.00-15.00

lauantaisin 7.00-15.00 (tai sopimuksen mukaan)

Yli 200 hlön tapahtumat, pitkäaikaiset myyntipaikkasopimukset, markkinajärjestelyt tori- ja tapahtumatoimintaan liittyvä ohjeistus

Toritoiminta- ja tapahtumakoordinaattori

Jari-Pekka Piipponen

jari.piipponen@kuopionkeskus.fi

p. 044 373 4887

Kuopion kaupunkikeskustan kehittämissyhdystys ry. toiminta, tapahtumayhteistyö, toritoiminnan kehittäminen

Toiminnanjohtaja

Tilla Martikainen

tilla.martikainen@kuopionkeskus.fi

p. 050 360 8973

MAASEUTU- JA KAUPUNGINOSATORIT, PUISTOT JA MUUT KESKUSTAN ALUEET

Toripaikat, paikkajärjestelyt ja erilaiset luvat

Kuopion kaupunki, Kunnossapitoyksikkö

Asiakaspalvelu p. 0800 918 511

kunnossapito@kuopio.fi

MUUT LUVAT

Elintarvikevalvonta

Kuopion kaupunki, Ympäristöterveydenhuolto

Microkatu 1, 70210

postiosoite: PL 1199, 70211 Kuopio

puh. 044 718 2277 tai asiakaspalvelu p. 0800 918 511

ymparistoterveys@kuopio.fi

Äänentoisto, melu

Kuopion kaupunki, ympäristötarkastajat,

puh. 044 718 142 ja 044 7182 149 tai asiakaspalvelu p. 0800 918 511